

СамДТИ ВДКТФ 2020 йил

1

**САМАРҚАНД ДАВЛАТ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ
ВРАЧЛАР ДИПЛОМДАН КЕЙИНГИ ТАЪЛИМ ФАКУЛЬТЕТИ
ИЖТИМОЙ САЛОМАТЛИК ВА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШНИ
БОШҚАРУВИ КУРСИ**

«Валеология»

**фанидан «Аҳоли орасида соғлом
турмуш-тарзини шакллантиришнинг
замонавий йўналишлари» мавзусида
врачларнинг малакасини ошириш
цикли**

Курс мудир

Н.И.Ходжаев

Курс уқитувчиси Ш.Х.Рахимова

унги замонда
фкура полигонлари
о полигонларидан
кўпроқ кучга эга
И.А.Каримов

Маънавият ва маърифат

- Маънавият ва маърифат.
Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2006 йил 25
августдаги ПҚ - 451 сонли “Миллий
ғоя тарғиботи ва маънавий –
маърифий ишлар самарадорлигини
ошириш тўғрисида”ги Қарори
- Ўзбекистон Республикаси
Президенти И.Каримовнинг «Юксак
маънавият – енгилмас куч»
китобининг мазмун- моҳияти
- Миллий истиқлол ғояси тушунчаси

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Юксак маънавият –енгилмас куч” номли асари 2008 йил “Маънавият” нашриётида чоп этилди. Асар 4 бобдан иборат :
- Маънавият –инсоннинг улғайиш ва куч-қудрат манбаидир;
- Мустақиллик –маънавий тикланиш ва юксалиш;
- Маънавиятга таҳдид –ўзлигимиз ва келажагимизга таҳдид;
- Ватанимиз тараққиётининг мустаҳкам пойдевори;
- Бугун биз тарихий бир даврда –халқимиз ўз олдига эзгу ва улуг мақсадлар қўйиб, тинч – осойишта ҳаёт кечираётган, демократик давлат ва фуқаролик жамияти қуриш йўлида улкан натижаларни қўлга киритаётган бир замонда яшамоқдамиз.

- Биз ўз тақдиримизни ўз қўлимизга олиб, азалий қадриятларга суяниб, шу билан бирга, тараққий топган давлатлар тажрибасини ҳисобга олган ҳолда, халқимиз асрлар давомида орзиқиб кутган озод, эркин ва фаровон ҳаётни барпо этаётганимиз, бу йўлда эришаётган ютуқларимизни халқаро ҳамжамият тан олгани – бундай имкониятларнинг барчасини айнан мустақиллик берганини бугун ҳаммамиз чуқур англаймиз.

- “Биз халқимизнинг дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаслиги, фарзандларимизнинг биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлиб яшаши учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этаётган эканмиз, бу борада маънавий тарбия масаласи, ҳеч шубҳасиз беқиёс аҳамият касб этади”, – деб ёзади Президентимиз ўз асарида. Агар биз бу масалада хушёрлик ва сезгирлигимизни, қаятият ва маъсулиятимизни йўқотсак, бу ўта муҳим ишни ўз ҳолига, ўзибўларчиликка ташлаб қўядиган бўлсак, муқаддас қадриятларимизга йўғрилган ва улардан озиқланган маънавиятимиздан, тарихий хотирамиздан айрилиб, охир-оқибатда ўзимиз интилган умумбашарий тараққиёт йўлидан четга чиқиб қолишимиз мумкин.

- Ўз тарихини билмайдиган, кечаги кунини унутган миллатнинг келажаги йўқ. Бу ҳақиқат кишилик тарихида кўп бора ўз исботини топган.
- **Маънавиятга қарши қаратилган** ҳар қандай таҳдид ўз-ўзидан мамлакат хавфсизлигини, унинг миллий манфаатларини, соғлом авлод келажagini таъминлаш йўлидаги жиддий хатарлардан бирига айланиши ва охиросқибатда жамиятни инқирозга олиб келиши мумкин.
- **Маънавий таҳдид** деганда, аввало, тили, дини, эътиқодидан қатъи назар, ҳар қайси одамнинг эркин инсон бўлиб яшашига қарши қаратилган, унинг айнан руҳий дунёсини издан чиқариш мақсадини кўзда тутадиган мафкуравий, ғоявий ва информацион хуружларни назарда тутиш лозим.

- **Маънавият**- инсонни руҳан покланиш, қалбан улғайишга чорлайдиган, одамнинг ички дунёси, иродасини бақувват, иймон-этиқодини бутун қиладиган, виждонини уйғотадиган беқиёс куч, унинг барча қарашларининг мезонидир.
- **“Маънавият”** тушунчаси жамият ҳаётидаги ғоявий, мафкуравий, маърифий, маданий, диний ва ахлоқий қарашларни ўзида тўла мужассам этади.
- Ҳар қандай халқ ёки миллатнинг маънавиятини унинг тарихи, ўзига хос урф-одат ва анъаналари, ҳаётий қадриятларидан айри ҳолда тасаввур этиб бўлмайди. Бу борада, маънавий мерос, маданий бойликлар, кўҳна тарихий ёдгорликлар энг муҳим омиллардан бири бўлиб хизмат қилади.

- Аждодларимиз тафаккури ва даҳоси билан яратилган энг қадимги тошёзув ва битиклар, халқ оғзаки ижоди намуналаридан тортиб, бугунги кунда кутубхоналаримиз хазинасида сақланаётган минг-минглаб қўлёзмалар, уларда мужассамлашган тарих, адабиёт, санъат, сиёсат, ахлоқ, фалсафа, тиббиёт, математика, минерология, кимё, астрономия, меъморлик, деҳқончилик ва бошқа соҳаларга оид қимматбаҳо асарлар бизнинг буюк маънавий бойлигимиздир.
- **Маънавиятнинг** юксалиши билан чамбарчас боғлиқ бўлган яна бир мезон-бу муқаддас динимиздир. Маълумки, халқимиз азалдан ислом дини ва маданияти ривожига беқиёс ҳисса қўшиб келади.

- **Буюк мутафаккир** ва алломаларимизнинг ислом маданиятини равнақ топтиришга қўшган бетакрор ҳиссаси тўғрисида сўз юритганда, энг аввало, ҳақли равишда мусулмон оламида “муҳаддислар султони” дея улкан шуҳрат қозонган **Имом Бухорий** бобомизнинг муборак номларини ҳурмат-эҳтиром билан тилга оламиз. Бу муҳтарам зот меросининг гултожи бўлмиш энг ишончли хадислар тўплами “**Ал-жомъе ас-саҳиҳ**” китоби ислом динида Қуръони каримдан кейинги иккинчи муқаддас манба бўлиб, аҳли ислом эътиқодига кўра, у башарият томонидан битилган китобларнинг энг улуғи ҳисобланади. Мана, ўн икки асрдирки, бу китоб миллионлаб инсонлар қалбини иймон нури билан мунаввар этиб, ҳақ ва диёнат йўлига чорлаб келмоқда.

- **Яна бир улуг ватандошимиз –Абу Исо Муҳаммад ибн Исо Термизийнинг** маънавий мероси, жумладан, “Суннати Термизий” асари ҳам мусулмон оламида ана шундай юксак қадрланади. Алломанинг асрлар давомида олиму фузалоларга дастур бўлиб келган инсоф ва адолат, инсонпарварликни тарғиб этувчи ғоялари ҳозирги мураккаб давримизнинг кўплаб ахлоқий –маънавий масалаларини ҳал қилишда ҳам муҳим аҳамият касб этади.
- **Манбаларнинг гувоҳлик беришича,** Имом Бухорий вафот этган йили, яъни милодий 870 йили тарихимиздаги яна бир мумтоз сиймо –Имом Мотуридий таваллуд топган экан. Имом Мотуридий бобомизнинг ўрта асрлардаги ғоят хатарли ва таҳликали бир вазиятда ўз ҳаётини хавф остига қўйиб , авлодларга ибрат бўладиган маънавий жасорат намунасини кўрсатиб, ислом оламида “Мусурмонларнинг эътиқодини тузатувчи ” деган юксак шарафга сазовор бўлгани бу нодир шахснинг улкан ақл-заковати ва матонатидан далолат беради.

- Ўзининг беқиёс салоҳияти билан буюк илмий мактаб яратган ислом ҳуқуқшунослигининг яна бир улкан намояндаси Бурҳониддин Марғинонийнинг табаррук номини бутун муслмон дунёси юз йиллар давомида эъзозлаб келади.
- **Марғинонийнинг** ўлмас мероси, хусусан, эллик етти китобдан иборат “Ҳидоя”-“тўғри йўл” деб аталган асари, мана, саккиз асрдирки, муслмон мамлакатларида энг нуфузли ва мукамал ҳуқуқий манба сифатида эътироф этиб келинаётгани албатта бежиз эмас. Бутун дунёга маълум ва машҳур бўлган буюк аллома ва азиз-авлиёларимиз орасида Абдулхолиқ Ғиждувоний ва Баҳоуддин Нақшбанднинг муборак сиймоси алоҳида ажралиб туради. Ота-боболаримиз улўғ авлиё Баҳоуддин Нақшбандга чин дилдан ихлос қўйиб, уни “Баҳоуддин Балогардон ” деб таърифлаб келишида теран маъно бор. Унинг “Дилинг Оллоҳда, қўлинг меҳнатда бўлсин ” деган ҳаётбахш ҳикмати динимизнинг олижаноб маъно –моҳиятини ёрқин ифодалаб, худдики шу бугун айтилгандек жаранглайди.

- Муҳаммад Мусо Хоразмийнинг ўнлик санок системасини, алгоритм ва алгебра тушунчаларини дунёда биринчи бўлиб илм-фан соҳасида жорий этгани ва шу асосда аниқ фанлар ривожини учун ўз вақтида мустақам асос яратгани умуминсоний тараққиёт ривожига қандай катта аҳамиятга эга бўлганини барчамиз яхши биламиз.
- Яна бир улуг аждодимиз – **Аҳмад Фарғоний** даврининг энг забардаст ва кучли намояндаси, ўз замонасининг фундаментал фан асосчиларидан бири сифатида башарият дунёқараши ва маънавиятининг ривожланишига беқиёс таъсир кўрсатди. Алломанинг “Астрономия асослари ҳақида китоб” номли асари ўн иккинчи асрдаёқ лотин ва иврит тилларига таржима этилган.

- Миллий тарихимизнинг яна бир ёрқин юлдузи **Абу Райҳон Беруний** фаолиятига ҳаққоний баҳо берган америкалик фан тарихчиси Сартон ХІ асрни “Беруний асри” деб таърифлайди. Бундай юксак ва ҳақли баҳо аввало қомусий тафаккур соҳиби бўлмиш буюк ватандошимизнинг илм-фан тараққиётига қўшган беқиёс ҳиссаси билан изоҳланади. Беруний илмий масалаларда ҳам, тарихий воқеа-ҳодисаларга, ўз замондошларига баҳо беришда ҳам ўта холислик билан фикр юритган. Шу боис ҳам ҳаётда кўп азиятлар чеккан, аммо ҳар қандай оғир шароитга қарамасдан, эътиқодидан қайтмагани унинг ўз маънавий идеалларига нақадар содиқ бўлганидан далолат беради.

- Ана шундай ноёб фазилатлар соҳиби бўлмиш машҳур аллома **Ибн Синонинг** “Тиб қонунлари” асари неча асрлар давомида Европанинг энг нуфузли олий ўқув юртларида асосий тиббиёт дарсликларидан бири сифатида ўқитиб келингани, дунё миқёсида “Медицина”, “Соғлом турмуш тарзи” деган тушунчаларнинг фундаментал асоси бўлиб хизмат қилди. Аниқроқ қилиб айтганда, бу беназир алломанинг бутун илмий фаолияти дунё тараққиётини инсонпарварлик руҳида, яъни, маънавий негизда ривожлантиришга улкан таъсир ўтказди, деб айтишга барча асослар бор.

- Ўрта асрларда Хоразм диёридан олис Арабистонга бориб, араб тили грамматикасини мукаммал тарзда ишлаб чиққан, илм-фаннинг кўплаб бошқа соҳаларида ҳам шуҳрат қозонган **Маҳмуд Замахшарий** бобомизни эсга олайлик, ўзининг жисмоний ногиронлигига қарамай, дунёнинг кўплаб мамлакатларига машаққатли сафарлар қилган, теран билими ва илмий салоҳияти бутун ислом оламини лол қолдирган бу зот, ҳеч шубҳасиз халқимиз учун маънавий етуклик тимсоли бўлиб қолаверади.

- Буюк боболаримизнинг маънавий олами хусусида фикр юритганда, **Соҳибқирон Амир Темур ҳақида** алоҳида тўхталишимиз табиийдир. Чунки тенгсиз азму шижоат, мардлик ва донишмандлик рамзи бўлган бу мумтоз султон буюк салтанат барпо этиб, давлатчилик борасида ўзидан ҳам амалий, ҳам назарий мерос қолдирди, илму фан, маданият, бунёдкорлик, дин ва маънавият ривожига кенг йўл очди.
- Буюк соҳибқироннинг “Темур тузуклари” китобида ҳеч қачон эскирмайдиган инсон маънавияти учун бугун ҳам озиқ бўладиган ҳикматли фикрларни қанчалик ҳаётий эканлигига ўқиган одам ишонч ҳосил қилади. Масалан, “Тажрибамда кўрилганким азми қатъий, тадбиркор, хушёр, мард ва шижоатли бир киши мингта тадбирсиз, лоқайд кишидан яхшироқдир ” , деган сўзлар бугунги кунда ҳам маънавий жиҳатдан нақадар долзарб аҳамиятга эга экани барчамизга аён.

- Буюк Амир Темурнинг набираси, беназир аллома **Мирзо Улуғбек**нинг ўрта асрлар шароитида намоён этган илмий жасорати бугунги кун олимларини ҳам ҳайратга солмасдан қўймайди. Тақдир бу улуғ зотнинг зиммасига беҳад улкан ва машаққатли вазифалар юклади. Буюк саркарда Амир Темур бунёд этган салтанатнинг вориси бўлишдек ўта масъулиятли вазифа айнан унга насиб этди. Мирзо Улуғбек қарийб 40 йил мобайнида Мовароуннаҳрнинг донишманд ҳукмдори сифатида халқнинг азалий орзуси – тинчлик, тотувлик, илм-фан ва маданиятни тараққий топтириш йўлида шижоат ва матонат кўрсатди.
- Бу беназир аллома ўзига минглаб юлдузларнинг ҳаракатини жамлаган мукамал астрономик жадвални яратди. “Зижи жадиди Кўрагоний” деб номланган Улуғбек астрономик жадвали ўрта асрларда лотин тилига таржима қилиниб, Европа олимлари орасида кенг тарқалди. Ушбу жадвалда зикр этилган илмий маълумотларнинг нақадар аниқ ва тўғри эканлигини бугунги энг замонавий асбоблар ҳам тасдиқлайди

- **Алишер Навоий** халқимизнинг онги ва тафаккури , бадиий маданияти тарихида бутун бир даврни ташкил этадиган буюк шахс, миллатимизнинг ғурури, шаъну –шарафини дунёга тараннум қилган ўлмас сўз санъаткоридир.
- Чоризм мустамлақаси даврида маърифат ғоясини баланд кўтариб чиққан жадид болаларимизнинг фаолияти бунга яна бир ёрқин мисол бўла олади. **Маҳмудхўжа Беҳбудий, Мунавварқори, Абдулла Авлоний, Исҳоқхон Ибрат, Абдурауф Фитрат, Абдулла Қодирий, Абдуҳафиз Чўлпон, Усмон Носир** каби юзлаб маърифатпарвар фидойи инсонларнинг ўз шахсий манфаати, ҳузур-ҳаловатидан кечиб, эл-улус манфаати, юртимизни тараққий топтириш мақсадида амалга оширган эзгу ишлари авлодлар хотирасидан асло ўчмайди

- Ана шундай улуғ алломаларимизнинг илмий - ижодий мероси ва ибратли фаолияти кейинчалик диёримизда **Қори Ниёзий ва Тошмуҳаммад Саримсоқов, Ҳабиб Абдуллаев ва Саъди Сирожиддинов, Обид Содиқов ва Собир Юнусов, Яхё Ғуломов ва Бўрибой Аҳмедов, Ойбек ва Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор ва Зулфия, Саид Аҳмад ва Озод Шарафиддинов, Лутфихоним Саримсоқова ва Ҳалима Носирова, Олим Хўжаев, Раззоқ Ҳамроев** ва бошқа номлари дунёга танилган машҳур илм-фан, адабиёт ва маданият арбобларимизнинг етишиб чиқишига мустаҳкам замин бўлиб хизмат қилди.

- Лекин айни пайтда, биз бир ҳақиқатни ҳам яхши англаймизки, фақат ўтмишга аجدодлар меросига маҳлиё бўлиб юришнинг ўзи билан узоққа бориб бўлмайди.
- Маънавиятни шакллантиришга бевосита таъсир қиладиган яна бир муҳим ҳаётий омил-бу таълим –тарбия тизими билан чамбарчас боғлиқдир.
- Таълим –тарбия –онг маҳсули, лекин айни вақтда онг даражаси ва унинг ривожини белгилайдиган, яъни халқ маънавиятини шакллантирадиган ва бойтадиган энг муҳим омилдир. Бинобарин, таълим-тарбия тизимини ва шу асосда онгни ўзгартирмасдан туриб, маънавиятни ривожлантириб бўлмайди.

Миллий ғоя ва маънавий ҳаёт

- Инсониятнинг кўп асрлик тарихи шундан далолат берадики, бу дунёда ўзининг миллий давлатини қуришга азму-қарор қилган ҳар қайси халқ юксак вазифаларни амалга ошириш, шу йўлда одамларни бирлаштириш ва сафарбар қилиш, уларнинг қалбида ишонч уйғотиш эски ижтимоий тузумдан мутлақо янги тузумга ўтишда ўзига қўшимча куч-қувват ва мадад топишда умумий, ягона мақсад ва орзу-интилиш ифодаси бўлган **МИЛЛИЙ ҒОЯНИ** таянч ва суюнч деб билади.

- **Миллий ғоя** деганда, аждодлардан авлодларга ўтиб, асрлар давомида эъзозлаб келинаётган, шу юртда яшаётган ҳар бир инсон ва бутун халқнинг қалбида чуқур илдиз отиб, унинг маънавий эҳтиёжи ва ҳаёт талабига айланиб кетган, таъбир жоиз бўлса, ҳар қайси миллатнинг энг эзгу орзу-интилиш ва умид – мақсадларини ўзимизга тасаввур қиладиган бўлсак, бундай кенг маъноли тушунчанинг мазмун-моҳиятини ифода қилган бўламиз.
- **Миллий ғоямиз** шу юртда яшаётган барча одамларнинг олижаноб ниятларини, ҳаётий манфаатларини мужассам этадиган **юрт тинчлиги, Ватан равнақи, халқ фаровонлиги** деган юксак тушунчаларни ўз ичига олади.

- Маълумки, инсоннинг энг устивор ва муқаддас ҳуқуқларидан бири-бу тинч яшаш ҳуқуқидир. Давлат ва жамиятнинг бурчи ана шу ҳуқуқни барча қонуний воситалар билан кафолатлаб беришдан иборат.
- **Миллий ғоямизнинг** асосий мазмунини ифода этадиган йўналишлардан **Ватан равнақи ва тараққиёти** ҳисобланади.
- **Ватан равнақи** аввало унинг фарзандларига , уларнинг маънавий ва жисмоний камолотига бевосита боғлиқ. Бу ўз навбатида ҳар бир юртдошимизни зиммасидаги юксак фуқаролик маъсулиятини ҳис этишга, ўз манфаатларини шу юрт, шу халқ манфаатлари билан уйғунлаштириб яшашга даъват этади.

- Миллий ғоямизнинг негизини ташкил этадиган **тамойиллар қаторига** халқ фаровонлиги деган эзгу тушунча ҳам қўйилади. Нега деганда, бу дунёда ҳар бир одам тўқ ва бадавлат ҳаёт кечириш, эл-юрт учун муносиб фарзанд тарбиялаш, уларга билим бериш, уйли-жойли қилиш, уларнинг бахту-камолини кўриш орзуси билан яшайди.
- Бизнинг **энг улуг мақсадимиз, энг улуг ғоямиз шуки,** Узбекистоннинг битта йўли бор: **мустақилликни мустаҳкамлаб, мамлакатимизни ҳар томонлама юксалтириб, ёруғ ва эркин ҳаёт сари олға юриш.**
- Мафкурамиз, тутган йўлимиз, бор куч-ғайратимиз ана шу улугвор ниятни амалга оширишга йўналтирилиши керак. Халқимизни, юртимиздаги барча сиёсий кучларни, нодавлат ташкилотларни ягона умумий мақсад атрофида бирлаштирадиган, бир тану бир жон қиладиган **МИЛЛИЙ ҒОЯ** ҳам аслида шу.

Глобаллашув жараёнлари ва маънавий таҳдидлар

- Бугунги кунда замонавий ахборот майдонидаги ҳаракатлар шу қадар тиғиз, шу қадар тезкорки, энди илгаригидек, ҳа, бу воқеа биздан олисда юз берибди, унинг бизга алоқаси йўқ, деб бепарво қараб бўлмайди. Ана шундай кайфиятга берилган халқ ёки миллат тараққиётидан юз йиллар орқада қолиб кетиши ҳеч гап эмас.
- Глобаллашув жараёнининг яна бир ўзига хос жиҳати шундан иборатки, ҳозирги шароитда у мафкуравий таъсир ўтказишнинг ниҳоятда ўткир қуролига айланиб, ҳар хил сиёсий кучлар ва марказларнинг манфаатларига хизмат қилаётганини ҳар қандай одам кузатиши муқаррар.
- Таъбир жоиз бўлса, айтиш мумкинки, бугунги замонда **мафкура полигонлари** ядро полигонларидан ҳам кўпроқ кучга эга.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
2006 йил 25 августдаги ПҚ-451-сонли
**«МИЛЛИЙ ҒОЯ ТАРҒИБОТИ ВА МАЪНАВИЙ-
МАЪРИФИЙ ИШЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ
ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ**

Қарорнинг мазмун-моҳияти

- Ватанимиз мустақиллигининг маънавий асосларини мустаҳкамлаш, миллий қадриятларимиз, анъана ва урф-одатларимизни асраб-авайлаш халқимиз, айниқса, ёш авлод қалби ва онгига она юртга муҳаббат, истиқлолга садоқат туйғуларини чуқур сингдириш масаласи бугунги кунда тобора долзарб аҳамият касб этмоқда.

- Бу борада тегишли идора ва ташкилотлар, жумладан, Республика Маънавият ва маърифат кенгаши ҳамда унинг жойлардаги бўлимлари томонидан муайян ишлар амалга оширилади қайд этиш лозим.
- Шу билан бирга, халқаро майдонда мафкуравий, ғоявий ва информацион курашлар кучайиб бораётган ҳозирги мураккаб ва таҳликали даврда маънавий-маърифий ишларни замон талаблари асосида ташкил этиш, ёшларимизни турли мафкуравий хуружлардан ҳимоя қилиш, юртдошларимизнинг ҳаётга онгли муносабатини шакллантириш, ён-атрофда юз бераётган воқеаларга дахлдорлик ҳиссини ошириш, мамлакатимиз мустақиллиги, тинч-осойишта ҳаётимизга хавф туғдириши мумкин бўлган тажовузларга қарши изчил кураш олиб бориш вазифаси ушбу соҳадаги ишларни, жумладан, Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг фаолияти ва таркибий тузилишини қайта кўриб чиқишни тақозо этмоқда.

- Мамлакатимизда миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишларнинг самарадорлигини, уларнинг ҳаётийлиги ва таъсирчанлигини янада ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирига Республика Маънавият ва маърифат кенгашига раислик қилиш, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар, шаҳар ва туманлар ҳокимларига эса ҳудудий кенгашларга раҳбарлик қилиш вазифаси юклатилган.
- Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари штатлар жадвалига қўшимча равишда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ёрдамчиси штати (жами 14 та штат бирлиги) киритилган.

Миллий ғоя ва мафкура илмий-амалий марказининг асосий вазифалари:

- миллий ғоя ва мафкура масаласи билан боғлиқ долзарб масалаларни, бугунги мураккаб мафкуравий жараёнларни илмий-амалий жиҳатдан атрафлича таҳлил қилиш ва баҳолаш, устувор йўналишларни аниқлаш, уларнинг аҳоли турлари қатламларига таъсирини ўрганиш, миллий манфаатларимизга, ҳаёт тарзимизга зид бўлган зарарли ғоялар ва мафкуравий хуружларнинг моҳиятини очиб бериш;
- халқимизнинг кўп асрлик маънавияти ва миллий қадриятлари, диний қарашлари ва ҳаётий удумларига, ёшларимизнинг онгини заҳарлаб, маънавий жиҳатдан қарам этишга қаратилган мафкуравий ҳаракатларга қарши самарали кураш олиб бориш бўйича илмий-амалий дастурларни ишлаб чиқиш;

- фуқароларимиз қалбида миллий тафаккур ва соғлом дунёқараш асосларини мустаҳкамлаш, уларнинг онгли яшашга, ўз фикрига эга бўлишга, турли маънавий тажовузларга қарши собит тура олишга қодир бўлган, иродали, фидойи ва ватанпарвар инсонлар этиб тарбиялашга йўналтирилган амалий тавсиялар тайёрлаш. Бу борада маънавий-маърифий тарғибот ишларининг таъсирчанлигини таъминлайдиган замонавий ахборот технологиялари ва механизмларини, жамиятимизнинг мафкуравий иммунитетини кучайтиришга қаратилган самарали усул-услугларни ишлаб чиқиш, давлат ва жамоат ташкилотлари учун тегишли тавсия ва таклифлар тайёрлаш масаласига алоҳида эътибор қаратиш.

Республика Маънавият тарғибот марказининг асосий вазифалари:

- Маънавиятнинг маъно-моҳияти, миллий маънавиятимизнинг қадимий илдизлари ноёб ва бетакрор намуналари, бугунги кундаги ривожланиш тамойиллари ҳақида аниқ мақсадга қаратилган тарғибот ишларини мунтазам равишда олиб бориш;
- аҳолининг кенг қатламлари, авваламбор, ёшлар ўртасида Ватанга муҳаббат ва садоқат, инсонпарварлик фазилатларини тарбиялаш миллий урф-одат, анъана ва қадриятларнинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамиятини ҳар томонлама олиб боришга йўналтирилган суҳбат ва учрашувлар, маърифий тадбирлар ўтказиш;

- бугунги кунда амалга оширилаётган давлат сиёсатининг устувор йўналишлари, кенг кўламли ислоҳотларнинг моҳияти, қабул қилинган қонун ҳужжатлари ва давлат дастурларининг аҳамиятини атрофлича шарҳлаш ва тушунтириш, одамларни ҳушёрлик ва огоҳликка даъват этиш, олимлар сиёсатини ва мутахассислар, ижодкорлар, зиёлилар иштирокида жойларда самарали тарғибот тизимини йўлга қўйиш;
- ота-она, оила, маҳалла, тарихий хотира, миллий ғурур, комил инсон тарбияси билан боғлиқ туйғу ва тушунчаларни ёш авлод қалби ва онгига таъсирчан усул ва услублар орқали сингдириш, аجدодларимизнинг бу борадаги меросини бугунги тараққиёт талаблари билан узвий ҳолда ривожлантириш, тарғибот ишларини миллий ва умумбашарий қадриятлар уйғунлиги асосида ташкил этиш;

- юртдошларимизни муқаддас ислом дини ва фалсафаси, азиз-авлиёларимизнинг ибратли ҳаёти, қутлуғ қадамжоларига бошқа диний конфессияларига нисбатан ҳурмат-эҳтиром ва бағрикенглик руҳида тарбиялаш, жамиятимизда соғлом турмуш тарзи, миллатлараро тотувлик, ўзаро меҳр-оқибат муҳитини мустаҳкамлаш бўйича маънавий-маърифий дастурларни амалга ошириш.

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН
ТАШАККУР!